

Fair Spildevand
Jørn Rasmussen

Vand og Klimatilpasning
J.nr. 2022-7744
Ref. SUALN
Den 15. februar 2023

Svar på henvendelse af 25. januar 2023

Kære Jørn Rasmussen

Du har den 25. januar 2023 henvendt dig til Miljøministeriet, hvori du har spurgt ind til, hvordan den totale mængde kvælstof, der må udledes til diverse vandområder, beregnes, og i hvilke bekendtgørelser og love de totale mængder kvælstof er angivet.

Vandrammedirektivet forpligter Danmark til at sikre, at overfladevandområder og grundvandsforekomster opnår hhv. god økologisk tilstand og god kemisk tilstand samt god kvantitativ og god kemisk tilstand.

Hertil opstiller vandrammedirektivet i bilag 5 kvalitetslementer til at vurdere vandets tilstand. Her er næringsstofforhold et af de understøttende elementer, og der er beregnet målbelastninger for kvælstof, der understøtter, at der kan opnås god økologisk tilstand i de danske kystvande.

For at opnå god økologisk tilstand beregnes et indsatsbehov for et vandområde ud fra kvalitetslementer, hhv. klorofyl (små alger), rodfæstede planter og bundfauna. Målene herfor fastlægges ved først at fastlægge referenceværdier for kvalitetslementer, og dernæst bestemmes god økologisk tilstand, som en svag afvigelse fra denne reference. Afstand mellem referenceværdi og målet for at understøtte god økologisk tilstand er interkalibreret og fremgår af EU Kommissionens interkalibreringsbeslutninger.

For klorofyl og rodfæstede planter er der en sammenhæng med tilførslerne af næringsstofferne kvælstof og fosfor.

Med modeller opstillet af DHI og AU kan der ud fra mål for kvalitetslementerne klorofyl og rodfæstede planter beregnes de danske målbelastninger. Der lægges i disse beregninger til grund at andre lande lever op til deres internationale forpligtelser.

Rapporter med beregning af reference- og målværdier og beregninger af målbelastninger kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside:

<https://mst.dk/natur-vand/vandmiljoe/vandomraadeplaner/vandomraadeplanerne-2021-2027/supplerende-oplysninger/>

Der henvises her til punkt 3 om kystvande, punkt 3.2 om fastlæggelse af referenceværdier og grænseværdier og punkt 3.6 om marine modeller: anvendelse til beregning af målbelastninger.

Statusbelastning er beregnet som det afstrømningsnormaliserede gennemsnit for 2016-2018. Desuden er der foretaget en fremskrivning af allerede besluttede indsats til 2027, en såkaldt baseline fremskrivning. Statusbelastning og baselinefremskrivning fremgår af udkast til vandområdeplaner for 2021-2027 afsnit 7.4.1 og baseline tabel 3.31:

<https://mim.dk/media/226716/vandomraadeplanerne-2021-2027.pdf>

Indsatsbehov for hvert marint vandområde fastlægges herefter som forskel mellem baseline 2027 belastning og målbelastning.

Derudover er der taget højde for de tilfælde, hvor der er koblede marine vandområder. Det medfører at indsats i en inderfjord også vil have effekt i yderfjorden.

Den for hvert vandopland opgjorte statusbelastning, baseline, målbelastning og indsatsbehov m.v. fremgår af bilag 1 og bilag 1.1 i udkast til vandområdeplaner for 2021-2027.

Med venlig hilsen

Suraya Ali Nagi
Fuldmægtig
sualn@mim.dk

Jørn Rasmussen <jornrass@gmail.com>

Re: Brev fra konstitueret departementschef Christian Vind - Svar på din henvendelse af 2. september 2022 (MIM Id nr.: 280691)

Fair Spildevand <kontakt@fairspildevand.dk>

19. marts 2023 kl. 10.56

Til: Miljøministeriets Departement <mim@mim.dk>

Cc: Peter Østergård Have <pst@mim.dk>, Martin Torp <marto@fm.dk>, sualn@mim.dk, Bjarne Brønserud <bbragri@jubii.dk>, Mogens Lund Thomsen <formand@fairspildevand.dk>, Anne og Kaj Sørensen <anne-soerensen@live.dk>, Bøje Nielsen <amagergaard@gmail.com>, Finn & Susanne Hansen <marcopolosofus59@gmail.com>, Jens Kristian Andersen <jka@kfumscout.dk>, Kenneth Schultz Pedersen <kenneth.s.pedersen@hotmail.com>, Uffe Thorndahl <uffe.thorndahl@mail.dk>

Kære Christian Vind og Peter Østergaard Have

Efter en god korrespondance med Suraya Ali Yagi som jeg kun vil rose for fyldestgørende svar, står det for mig helt klart, at vi har misfortolket Vandrammedirektivet siden det blev implementeret i dansk lovgivning. Altså manglende lovhjemmel til de vedtagne love og bekendtgørelser på området i en periode på omkring 20 år!

Med skyldig hensyn til **Kodex VII** for embedsmænd bør I derfor kraftigt overveje, hvordan I vil reagere på denne mail og for Christian Vinds vedkommende ikke bare overlade problemet til sin efterfølger.

Suraya skriver:

Hertil opstiller vandrammedirektivet i bilag 5 kvalitetselementer til at vurdere vandets tilstand. Her er næringsstofforhold et af de understøttende elementer, og der er beregnet målbelastninger for kvælstof, der understøtter, at der kan opnås god økologisk tilstand i de danske kystvande.

Det ligger næsten i ordet kvalitetselement ikke kan være totale mængder kvælstof for et givent vandområde.

Kvælstof, der tilmed har et enormt stort udsving over året og konstant interagerer - ofte afhængig af en given mængde fosfor - med atmosfæren.

Derudover kan vi tage de andre 4 elementer jf. bilag 5 i VRD.

1. **Termiske forhold**
2. **Ilthforhold**
3. **Saltholdighed**
4. **Forsuringstilstand**
5. **Næringsstofforhold**

Hvordan skal disse 4 elementer fortolkes?

Ad 1) Termiske forhold, temperatur, er noget man måler på et givent sted og er noget atypisk i forhold til de andre fire elementer.

Ad 2) Ilthforhold, O₂, er svært at beregne i samlede mængder og giver kun mening, hvis det måles som koncentrationer.

Ad 3) Salinitet, saltindhold. Det giver ikke mening at måle det i samlede mængder, det skal måles i koncentrationer.

Ad 4) Forsuringstilstand, pH-værdi giver kun mening som koncentrationer.

Ad 5) Næringsstofforhold, altså hvordan er næringsstof forholdene, der hvor man ønsker en god økologisk tilstand.

Totalt tåbeligt hvis det lige pludselig skulle opgøres i totale mængder

I [Referencetilførsler af kvælstof til brug for Vandplan 3](#) af Karen Timmermann kvalitetssikret af Stiig Markager (sic!) lægges der afgørende vægt på:

The values of the biological quality elements for the surface water body reflect those normally associated with that type under undisturbed conditions, and show no, or only very minor, evidence of distortion.

Det er de overordnede biologiske elementer der refereres til og ikke de Kemiske og fysisk-kemiske elementer, der understøtter de biologiske elementer.

Yderligere dokumentation på at vandrammedirektivet kun taler om koncentrationer og ikke totaler ses i de kommentarer som cand. oecon. Bjarne Brønserud og undertegnede og har afleveret til second opinion

1. [Kommentarer til COWI-rapporten "Second opinion"](#)
2. [Spørgsmål til eksperterne](#)

Lever i lykkelig uvidenhed

Og så en opsang til Peter Østergaard Have.

Havde du ikke helt misforstået din rolle, første gang jeg mødte dig i november 2018, da jeg havde foretræde for daværende miljøminister Jakob Ellemann, havde vi været et helt andet sted i dag.

Jeg fik en halv time til at forklare Ellemann om kvælstofs rolle i det marine miljø. I stedet for at stille nysgerrige spørgsmål, så påtog du dig rollen - ved at sætte beskyttende parader op omkring Jakob Ellemann - ved hovedsagligt at nedgøre mine guldkorn med henvisninger til "International evaluation of the Danish marine models" som , lic.agro. Knud Larsen har [en noget anderledes fortolkning af](#) end den, du udbredte for Jakob Ellemann.

Ikke nok med at du fejlede i 2018.

I årene efter i følgegrupperne under både Miljøstyrelsen og Miljøministeriet har du kun set din rolle, som at beskytte de to institutioner imod udefrakommende viden inkl. tre væsentlige høringssvar, som er afleveret af Fair Spildevand.

1. [Høringssvar til arbejdsprogram for vandområdeplanerne 2021-2027](#)
2. [Høringssvar til væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver2021-2027](#)
3. [Grundlæggende begreber for vandområdeplaner og spildevandsbehandling](#)

Det juridiske er sagen

Men denne henvendelse går ikke på det faglige, men juridiske.
Derfor bør I måske rette henvendelse til jeres chef Magnus Heunicke med anbefaling om at gå til justitsministeriet, ikke mindst for at holde jeres egen ryg fri.

Det er bedre at problemerne/lovhjemmel klares/styres internt end det bliver via medierne tingene afklares. Det håber jeg, vi er enige om.

Second opinion kan allerede stoppe efter fase 1

I min verden vil det eneste rigtige være som [jeg skrev i oktober 2022](#)

Second opinion kan allerede stoppe efter fase 1 med tilbagemelding om, at "Aftalen om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021" indgået af stort set alle partier kan opløses.

Regelforenklingen kan herefter starte med at udfase gødningsloven og gødningsdelen i husdyrbrugsloven.

Den ons. 14. sep. 2022 kl. 16.37 skrev Miljøministeriets Departement <mim@mim.dk>:

Kære Jørn Rasmussen

Se venligst vedhæftede brev fra Miljøministeriets konstitueret departementschef Christian Vind.

Venlig hilsen

Barbara Emilie Friis Felter

Studertermedhjælper | HR, sagsstyring og service
+45 21 59 94 29 | baemf@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Holmens Kanal 42 | 1060 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 |
mim@mim.dk | www.mim.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Privatlivspolitik](#)

--

Med venlig hilsen

Fair Spildevand

<http://www.fairspildevand.dk>

Fair Spildevand
Jørn Rasmussen

Vand og Klimatilpasning
J.nr. 2022-7744
Ref. SUALN
Den 31. marts 2023

Kære Jørn Rasmussen

Tak for din henvendelse af 19. marts 2023.

Miljøministeriet har tidligere svaret på Fair Spildevands henvendelser bl.a. vedrørende vandrammedirektivet og beregning af kvælstof, senest ved brev af 15. februar 2023.

Vandrammedirektivet er tilstrækkelig gennemført ved lov om vandplanlægning og underliggende bekendtgørelser, som udgør det retlige grundlag for de kommende vandområdeplaner.

Miljøministeriet henviser desuden til brev af 14. september 2022 og brev af 24. august 2022, der uddybende beskriver Danmarks overvågningsforpligtelser, som følger af vandrammedirektivet.

Fair Spildevands bemærkninger som fremsendt til Finansministeriet i forbindelse med Second Opinion indgår i grundlaget for evalueringen af det internationale panel i fase II.

Med venlig hilsen

Christian Vindahl Vind